

Metode fra start til publikation

Det første datasæt

Karen Traberg. Født 6.8.1908 i Vejrum

Kirkebøger med indeksering

The screenshot shows a software interface for church registers. On the left, there is a list of registers with search filters. On the right, a scanned page of a birth register is displayed, titled "Fødsels Kvindekøn".

År	Fødselsdag og -år	Barnets navn	Barnets fader	Barnets moder	Parternes borte Sted	Parternes borte Sted	Parternes borte Sted
1901	7 Juli	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie
1901	2. Septbr.	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie
1901	5. Septbr.	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie
1901	26. Septbr.	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie
1901	14. Septbr.	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie	Agnete Sofie

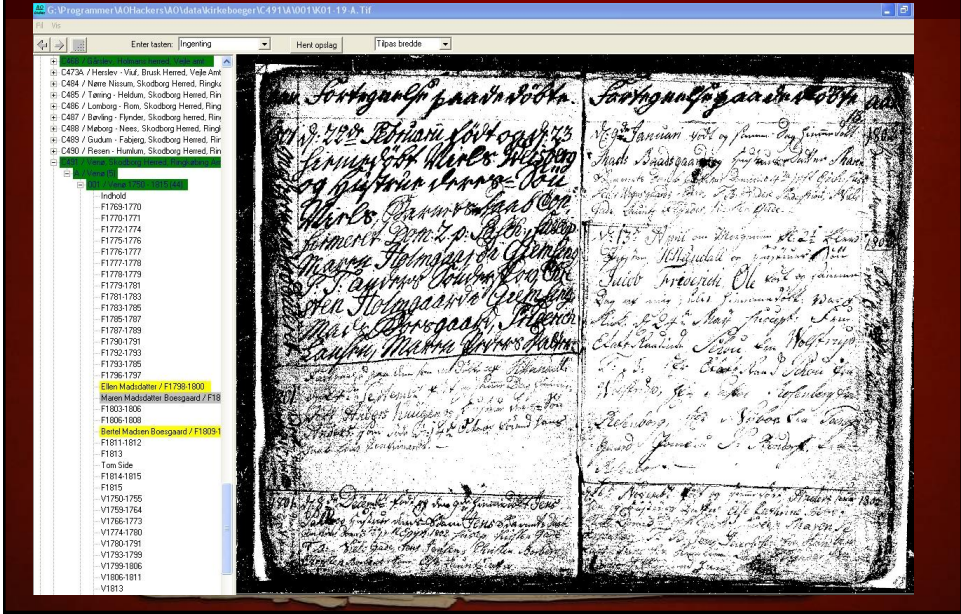
Folketællinger

The screenshot shows the website for the Danish Demographic Database. It features a search bar and a list of databases with historical records. The website is in Danish and provides information on how to use the database for research.

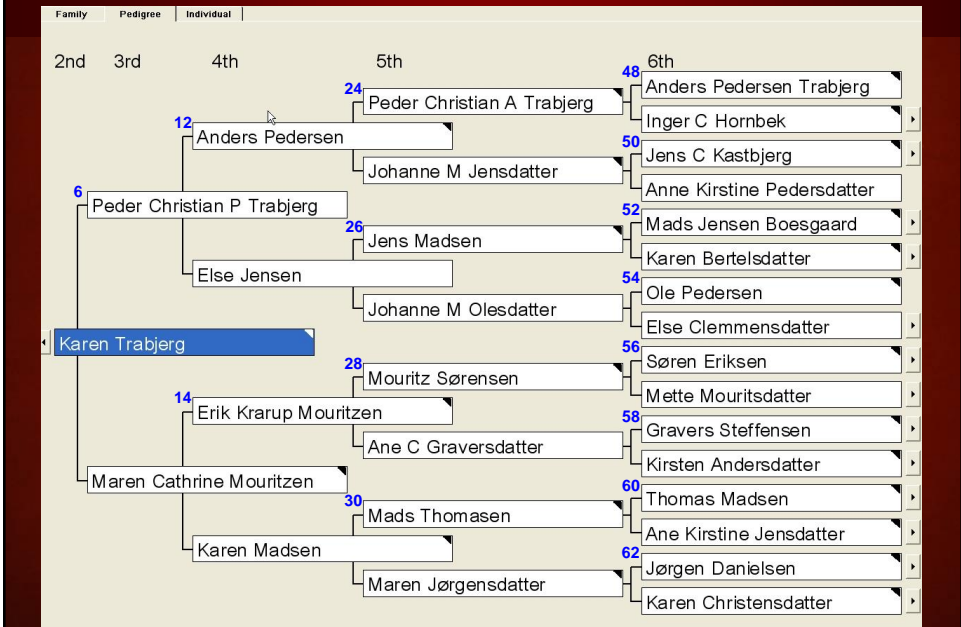
Ringkøbing-Hjerm-Vejrum-Weirum-Erhuus-83-FT-1860-C7271-
 Navn-Alder-Civilstand-Stilling-husstanden-Erhverv-Fødested-
 Anders-Pedersen-33-Gift-Murer-husfader-Asp-
 Else-Jensen-34-Gift-Hans-kone-væverske-Humlum-
 Johanne-Pedersen-3-Ugift-Deres-børn-Her-i-soget-
 Peder-Christian-Pedersen-1-Ugift-Deres-børn-Her-i-soget-
 Anne-Marie-Jensen-17-Ugift-Væver-Ris-sogn-Apenrade??-amt-
 Ringkøbing-Hjerm-Vejrum-Weirum-Vester-Tinggaardhus-21-FT-1870-C7372-
 Navn-Alder-Civilstand-Stilling-husstanden-Erhverv-Fødested-
 Anders-Traberg-42-Gift-Husfader-Murer-Asp-sogn-Ringk-
 Else-Jensen-43-Gift-Husmoder-Kone-i-huset-Møberg-sogn-Ringk-
 Peder-Kristian-Pedersen-10-Ugift-Søn-Vejrum-sogn-Ringk-
 Maren-Pedersen-8-Ugift-Datter-Vejrum-sogn-Ringk-
 Johanne-Pedersen-12-Ugift-Datter-Vejrum-sogn-Ringk-
 Jens-Johan-Pedersen-4-Ugift-Søn-Vejrum-sogn-Ringk-
 Ringkøbing-Hjerm-Vejrum-Øster-Tinggaardhus-66-FT-1880-C6412-
 Navn-Alder-Civilstand-Stilling-husstanden-Erhverv-Fødested-
 Anders-Pedersen-52-Gift-Husfader-Husfader-Asp-
 Else-Jensdatter-53-Gift-Hans-Hustru-Humlum-Sogn-
 Jens-Johan-Pedersen-14-Ugift-Deres-Søn-Vejrum-Sogn-
 Johannes-Johansen-9-Ugift-Deres-Pleie-Søn-Møberg-Sogn-Ringkøbing-Amt-

The image shows a close-up of handwritten church register entries. The text is written in cursive and includes names, dates, and other details. The entries are organized in columns and rows, typical of a church register.

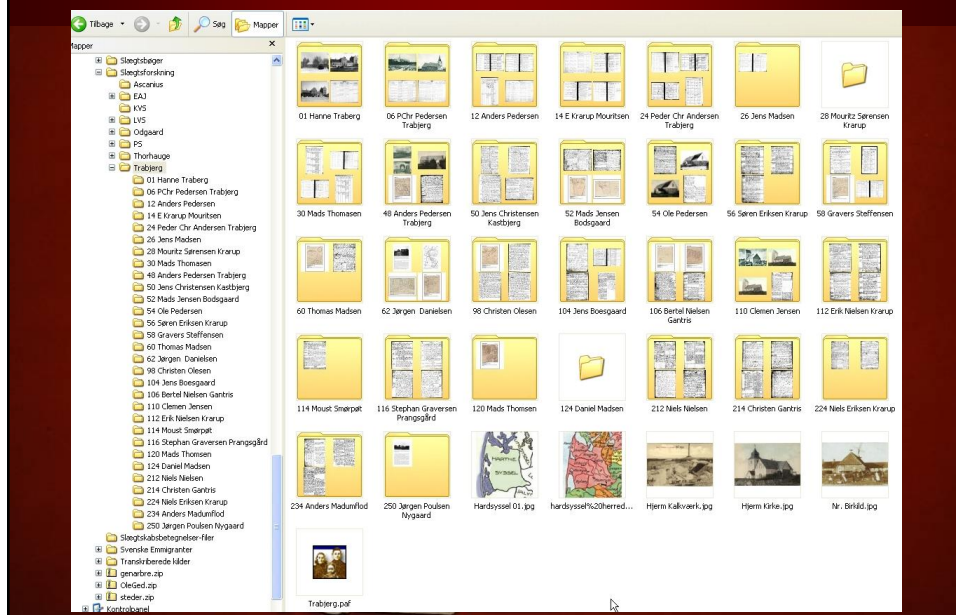
Mange Kirkebøger med indeksering og noter

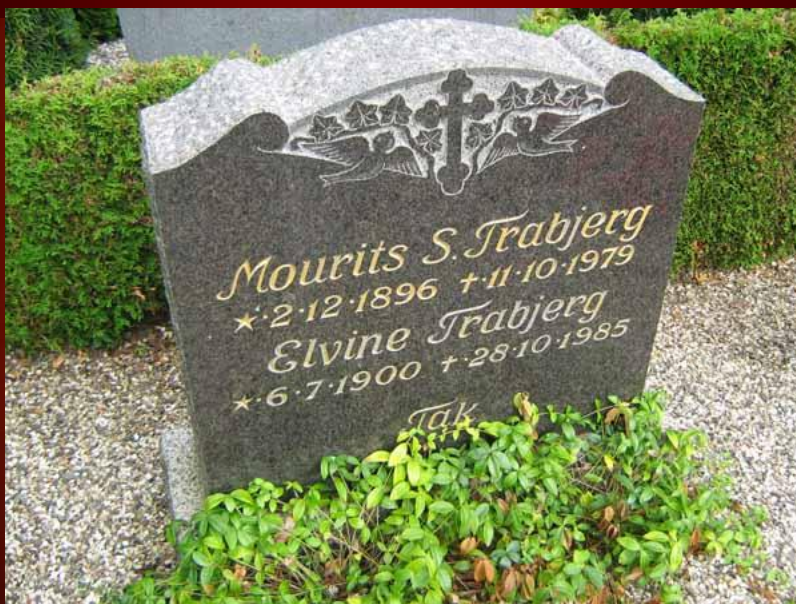
Aneoversigt til Materialestyring

Mappestruktur til Materialestyring

Gravsten

Skifter

G421-1 Lintorp Skifteprotokol 1722-1794

1793 den 8 juli
 Skiftebrev efter Jørgen Poulsen som døde hos Peder Jørgensen i Linde By Asp sogn
 Enken Maren Nielsdatter samme sted med Laugverge Niels Jørgensen i Birklil Asp Ssogn
 A: deres fælles Børn:
 Poul Jørgensen : Niels Jørgensen : Klaus Jørgensen : Peder Jørgensen : Else Jørgensdatter : Maren Jørgensdatter i Ægteskab Daniel Madsen i Linde

1796 den 11 februar
 Skiftebrev efter Maren Nielsdatter enke efter Jørgen Poulsen, døde hos Sonnen Peder Jørgensen i Linde Asp sogn
 A: hendes Børn
 Poul Jørgensen : Niels Jørgensen boede Birklilde i Asp sogn : Peder Jørgensen boede i Linde Asp sogn : Maren Jørgensdatter i Ægteskab med Daniel Madsen : Else Jørgensdatter

http://www.hammetun-herred.dk/skifter/andre/jens_bang/Lintorp_skifte.doc

Matrikelskort

Østerby i Asp

MILJØMINISTERIET
 Kort & Matrikelstyrelsen

Kortets gyldighedsperiode: 1817 - 1886
 Kortets oprindelige målestok: 1:4000
 Ejertav registreret på kortet: 'Østerby, Asp' (1220157)

Dato for udskrift: 03-01-2011
 Kortet er printet i målestok: 1:3848
 Egne noter: Matr No 13 kaldet Kirkejord har først Anders Trabjerg og dernæst sønnen Peder Christian Andersen som ejere.

Trykte kilder

Du er her: [Statsbiblioteket](#) — Søgnin

[Log ind](#)

Kurv: 0

Huskeliste: 0

Fritekst: [Ryd formularen](#)

Titel: Aktivér indeksoptag

Forfatter: Aktivér indeksoptag

Tidsskriftstitel: Aktivér indeksoptag

Afgræns til materialetype: Bøger Tidsskrifter Aviser AV-materialer Databaser

Ejerbibliotek:

Sprog: Alle sprog Udvalgte sprog

Arstal: Fra og med Til og med

[Tilbage til simpel søgning](#) [Dine tidligere søgninger](#) (1)

Afgræns din søgning

Ingen fuldtækkende hits: [Nu søgning på fuldtækket](#)

Emner

- [næsten](#) (13)
- [christiansa](#) (10)
- [larsen christen](#) (10)
- [andersen](#) (10)
- [christiansen christen](#) (6)
- [Vis flere \(15\)](#)
- Forfattere**
- [dansk slægtsforstyrning](#) (289)
- [dansk arkiv](#) (83)
- [dansk slægtshistorie](#) (65)
- [dansk slægtsforstyrning forening](#) (52)
- [familians slægtshistorie](#) (10)
- [Vis flere \(15\)](#)

Bøger, tidsskrifter og andre fysiske materialer om "ti:(Slægtsbog) ((lma_long:bog OR lma_long:node OR lma_long:kort OR ma:lb OR ma:ik))"

1 til 20 af 1121. Forrige 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ... 57 [Næste](#) Sorter efter: [Relevans](#) | [Titel](#)

Titel	Forfatter	Ar	Type	Status
Slægtsbog - Sallingland, Thyland og andre lande	Kirstine Grundvad	2005	bog	Tilgængelig
<input type="button" value="Bestil"/> <input type="button" value="Læg i kurv"/> <input type="button" value="Føj til huskeliste"/>				
Slægtsbog	Slægtsbog	Hans Kjær Pedersen	ca. 2004	bog Tilgængelig

Indtast søgning:

BEGRÆNS SØGNING TIL:

Anbef. Forfatter Titel Forfatter
 Anbef. Titel Forfatter
 Diverse Relevans

Andet Forfatter
 Anbef. Titel
 Relevans Relevans

Andet Forfatter
 Anbef. Titel
 Relevans Relevans

Historisk Samfund for Ringkøbing Amt

FOR ÆND ANNA MARIE TOORBOG JENSEN, KLOSTERMØLLEVEJ 4, GEDEN, 7600 LEMVIG, TLF. 99 38 38 89

KASSERER: JENS PETER ANDERSEN, BERGVEJEN 17, FREDERIK, 8000 TRØJBERG, TLF. 75 99 77 88 89

REKURSER: JENS ANDERSEN, BERGVEJEN 17, 7600 LEMVIG, TLF. 99 38 38 89

[Forsiden](#) [Foreningen](#) [Medlem](#) [Arbejder](#) [Billeder](#) [Jubilæum 2007](#) [Links](#)

Sidste årbog: 2000.

Der er søgt på: Stikord = 'Trøjbjerg', og fundet 13 svar

Nr.	Stikord	Forfatter	Stikordsider	Titel	Ar.	Antal sider
1	Års Beretning i Trøjbjerg	Årde, J.	97 f.	Årsberetning i Trøjbjerg	1921	66-109
2	Maven Svendsen, Niels	Årde, J.	98 f.	Årsberetning i Trøjbjerg	1921	66-109
3	Trøjbjerg, gamle Slægter	Borberg, L. P.	121 ff.	Om den gamle adelsfamilie i Trøjbjerg, kaldet Hvødt - samt om dens slægt	1944	121-150
4	Hvødt, den saakaldte Slægt	Borberg, L. P.	121 ff.	Om den gamle adelsfamilie i Trøjbjerg, kaldet Hvødt - samt om dens slægt	1944	121-150
5	Trøjbjerg	Christensen, Stephen W.	143 f.	Rejsebeskrivelse af Trøjbjerg	1921	134-148
6	Olufsen, Hans til Trøjbjerggaard	Christensen, Stephen W.	124	Rejsebeskrivelse af Trøjbjerg	1921	87-149
7	Trøjbjerg, Chr. Gudum, Hans, H. P.	Hansen, H. P.	9	En håndkøbt i Trøjbjerg	1927	1-32
8	Umgæver	Jakobsen, Johan	197-200	Erindringer om lærer Mads Pedersen i Trøjbjerg	1968	197-200
9	Gudum Trøjbjerg, Christian Lamp, Jens	Lamp, Jens	127	Erindringer om lærer Mads Pedersen i Trøjbjerg	1925	97-129

[Årstal](#) [Årgang](#) [Index Årg. 1-15](#) [Topografisk indeks](#) [Hjælp](#)

Illustreret Tidende skildrer i mere end 60 år samtid på en enestående måde. Perioden omfatter bl.a. Det Moderne Gennembruds epoke, og fra 1859 til 1924 kom Illustreret Tidende på gaden med nyheder, aktuelle oplysninger, litterært stof og underholdning af høj værdi. Bladet var unikt for sin tid, og er i dag en vigtig historisk kilde.

Du kan browse enten via Årstal eller Årgang. Der er forskel på disse metoder, da Illustreret Tidendes årgange for det meste gik fra oktober til september, og altså ikke fulgte kalenderet.

Til venstre for denne tekst finder du to felter til søgning. De går igen gennem hele sitet. Derudover er der et link til hjælp, som indeholder det plugin (Djvu) som skal bruges til at se billederne med. Ønsker du ikke at installere dette plugin har du mulighed for at hente en PDF-version af den enkelte side. Djvu-plugin'en kan du bruge til at zoome ind og ud af billederne, dreje dem, samt skrive dele af eller hele sider ud. Vil du have en god udskrift af hele siden anbefaler vi dog at benytte PDF-versionen.

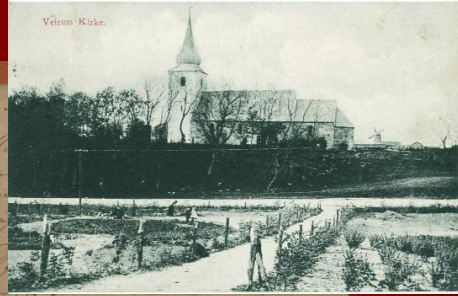
Der er to andre søgemuligheder, nemlig et alfabetisk index for de første 15 årgange, og et topografisk index over danske lokaliteter. Det topografiske index dækker alle årgange, og her vil man kunne søge på såvel gadenavne, seværdigheder, monumenter og bygninger.

Du vil ikke kunne lave fritkørsøgning i denne udgave af Illustreret Tidende Online, da det materiale der her er lagt op udelukkende består af billeder af siderne.

Illustreret Tidende Online er støttet af [Det Elektroniske Forskningsbibliotek](#).

© Det Kongelige Bibliotek 2002. [Om CopyRight](#)

Billedmaterialer

Så er data samlet?

The screenshot displays a Windows Explorer window with a folder named "Mapper". The folder contains a grid of image files, each representing a person's record. The files are organized into rows and columns. The first row includes files for Anders Trabjerg Væit (1914), Anders Trabjerg Væit (1914), Andrea Sævine Trabjerg Fædt (1924), Amalie Trabjerg Fædt (1928), Carl Christian Trabjerg Væit (1916), Dødfædt Trabjerg (1912), Edsel Karoline Marie Trabjerg Fædt (Vej...), and Edvard Marius Kranup Trabjerg Konf. i Vej... The second row includes Edvard Trabjerg Sløtterup Kirkegård, Einar Trabjerg Fædt (1923), Else Cathrine Pedersdatter Fædt (18...), Else Cathrine Trabjerg Konf. i Vejrum (1912), Else Cathrine Trabjerg Væit (1920), Else Trabjerg Fædt (1928), Erik Kranup Trabjerg Død (1918), and Erik Kranup Trabjerg Væit Kirkegård. The third row includes Ernst Emil og Erik Kranup Trabjerg Fædt (1919), Eva Trabjerg Fædt (1927), FT1890 Trabjerg Væit, FT1901 Trabjerg Væit, FT1921 Trabjerg Væit 1 broer, FT1921 Trabjerg Væit 2 brødre, FT1921 Trabjerg Væit, and Fædsel Karen Trabjerg Væit. The fourth row includes Gravsteder Vejrum m. fl. kirkegård, Gunnar Trabjerg Fædt (1925), Inga Børne og Betty Elisabet Trabjerg F..., Ingvard Trabjerg Konf. i Vejrum (1920), Jens Alun Trabjerg Fædt (1921), Jens Christian Trabjerg Konf. i Vejrum (1913), Karen Trabjerg Fædt (1908), and Karen Trabjerg Konf. i Vejrum (1923). The fifth row includes Maren Oline Trabjerg Væit (1912), Maren Meliane Trabjerg Konf. i Vejrum (1915), Mouritz Sæholm Trabjerg Væit Kirkegård, Mouritz Sæholm Trabjerg Konf. i Vejrum (1911), Ole Marius Trabjerg Konf. i Vejrum (1916), Ole Marius Trabjerg Væit Kirkegård, Peder Martin Trabjerg Fædt (1912), and Peder Trabjerg Fædt (1928). The sixth row includes Peter Chr. Trabjerg og Maren Karoline i Ve..., Peter Christian Trabjerg Død (1928), Peter Martin Trabjerg Konf. i Vejrum (1919), Ragnhild Trabjerg Fædt (1925), Rigmor Trabjerg Fædt (1921), Tage Kranup Trabjerg Fædt (1916), Vejrum Kirke 02, and Vejrum Kirke.

Husk Referencer

arkivalieronline. <http://www.arkivalieronline.dk/default.aspx?ReturnUrl=/SoegeSider/Kirkeboeger.aspx>

Brejll, E. B8 Lundenes og Bøvling amters skifteuddrag. www.brejll.dk

Christensen, P. 1959. Ølby, Asp og Fousing Sogne - En historisk beretning om kirke skole og hjem. I kommission hos Christensens forlag, Struer.

Damgård Gods' Jordebog 1697.

Dansk Dataarkiv. <http://www.dda.dda.dk/>

Dansk Slægtsforskning 1975. Slægtsbog for efterkommere efter Mads Thomsen Birkild født 1809. Fredericia.

Hertzum-Larsen, H. 1985. Syn på ryttergods 1686. Lemvig.

Jensen, Chr. 1944. Linde By. Eget Forlag, Holstebro dagblads Bogtrykkeri.

KMS. Historiske Matrikelskort. www.kms.dk

Krarup, K. 1935. Bidrag til efterslægtstavle for Erich Nielsen Krarup - Øster krarup, Møborg. Slægthistorie samlet af Kr. Krarup. P. Schnippers Bogtrykkeri, København.

Nørskov-Lauritsen, P. 1945. Hjern Sogn - En historisk beskrivelse. A.C Normanns forlag A/S Odense.

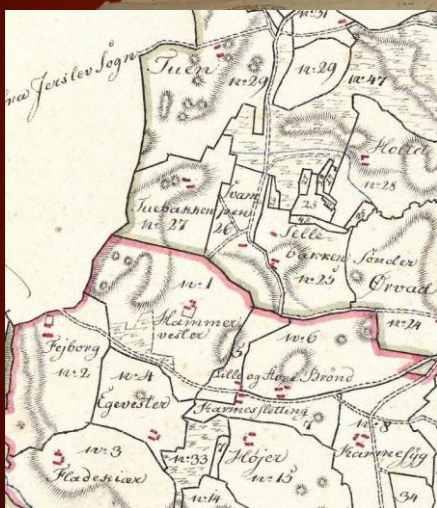
Poulsen, E. 1931. Hardsyssels Degnehistorie. F.V. Backhausens Bogtrykkeri, Viborg.

Sulskjær, J. C. 1932. Nørre Nissum Sogn i Skodborg Herred. Udg. m støtte af den Grevelige Hjelstjerne-Rosencroneske Stiftelse.

Mørch, Preben 1998. Familien Mørch i Jørgensgaard, Nees. <http://terpet19830.dk/orgnees.htm> Hjemmeside besøgt 13.01.2011.

Eksempler på offentliggørelse

Tubakken

Man er vel Hardbo...

Ejendommen

www.tubakken.dk

Ejendommen

Versión: 2009.09.05-DK

Da indsamlingen af disse informationer tager tid, er det valgt at præsentere materialet i sammenhæng, efterhånden som det findes.

På bakken, hvor gården ligger er der to rundhøje. Ved den ene (SB74) er det blot angivet, at den er fra oldtiden, formodentlig fordi, der ikke er registreret daterbare fund. Højen var i 1881 14 m i diameter og 5 meter høj. I 2007 er højen svært beskadiget og måler nu 17 m i diameter men kun 2,5 m i højden. Det er spor af en nedgravning i toppen af højen og i den sønder side er indgravet et kartoffelhus. Den anden høj (SB73) har blyvældende været anvendt i perioden Yngre Bronzealder til Romersk Jernalder. I 1881 var højen 12,5 i diameter og 3,8 m høj, midten den kun er 0,5 m høj i 1907. Ved udgravning er der fundet et kammer af svare stens, som indeholdt 6 lerkar og en kniv af jern. I den østre side af højen er fundet 2 lerkar med brændte ben.

Det nedenfor viste lerkar stammer fra Ældre Romersk Jernalder (År 1 e.Kr. til 200 e.Kr.) og blev fundet i en grav ved Tubakken i 1964.

Det omkringliggende område er – og har i stor grad været – dækket af forskellige former for gravhøje, såvel som grave, dækkende en periode fra år 4.000 f. Kr. til omkring år 700 e. Kr. Hvor disse oldtidsmæssige har levet, er os bekendt, men de få bepladser der er blevet fundet er begge meget tæt på Tubakken. Begge har ligget på jord der i dag tilhører ejendommen Tuen.

Den ældste bosættelse med rester af minimum 3 huse var placeret NØ for Tubakken og stammer fra Keltsk Jernalder (år 500 f. Kr. til 1 e. Kr.). Den yngre stammer fra Ældre Romersk Jernalder og lå NV for Tubakken.

4 Tubakken Kort
4 Tubakken Folkestalinger

Leikar fra Tubakken. Skæve 1964

3die Generation

1ste Generation

2den Generation

3die Generation

- Thomas i Krig
- Billeder af Thomas Andersen & Ane Marie
- Berltsfamilie
- Svendsteds Dagbog for Thomas Andersen
- Thomas Andersen's Børner- og Solmønstre
- Kirkedagbøger

Thomas & Ane Marie

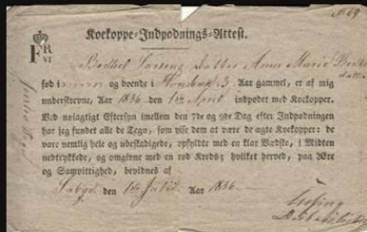
Versión: 2009.09.05-DK

Ligesom sin mor, havde Thomas ildes behov for at kigge langt efter en kommende partner. Nabo til hans fars fødehjem Mildal (Milbak), lå gården Hånsbæk i Jerslev sogn, kun omkring 650 meter fra Tubakken.

Her boede Bertel Larsen, som stammede fra ejendommen Hytten i Skæve sogn. Bertel havde fra 1809 og til 1921 fået et kuld børn med sin første kone og næste kuld var påbegyndt i 1826 med Ane Kirstine Pedersdatter fra Tuen i Skæve sogn. I denne flok var datteren Ane Marie, som var født i 1853 og aldersmæssigt et passende parti for Thomas.

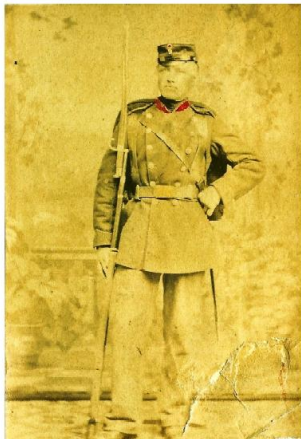
Det er nok tvivlsomt, om de unge mennesker har haft forældrenes velsignelse, da deres førstefødte datter Thrine fødtes i Byrdal i sommeren 1853, hvor Ane Marie opholder sig hos sin halvsvoger og svoger. Mosteren er gudmor til Thrine og blandt fadderne finder vi hendes mand Poul Jensen i Byrdal, Ane Marie's bror Christian, som tjener i Stagsted og Thomas' søster Ane i Tubakken.

Thomas var godt et halvt år før rejst fra sin plads i Ravnsholt i Skæve til en plads i Jerslev. Ifølge oplysninger ved Thrine's dåb opholdt han sig i Vester Padhedden. Han registreres som rejst fra Jerslev til Skæve i august 1855, men får først meldt sin ankomst til Skæve i oktober, hvorefter han og Ane Marie bliver viet i november måned. Det oplyses, at Thomas er vaccineret d. 8.10.1853 og Ane Marie d. 1.4.1836, begge af Doktor Ussing. Hendes vaccinations attest er vist nedenfor.

En del af historien

»1864 I JANUAR REISTE JEG I KRIGEN«

Thomas Andersen i den 2den Slesvigske Krig i 1864

Peter Sandbøl

Indhold

Forord	5
Indledning	7
Dannevirke	12
Retræten fra Dannevirke	20
Transporten til Fredericia	26
Ved Kolding	28
Fredericia	31
Bombardementet af Fredericia	35
Militære Strefjtog	38
Nord for Limfjorden	41
Fyn	42
Referencer	44

© Peter Sandbøl
2009-07-29

Thomas Andersen i den 2den Slesvigske Krig i 1864 1. Udgave

Forord

I løbet af mange års slægtsforskning er jeg, langsomt men sikkert, kommet til den erkendelse, at man aldrig bliver færdig.

Man kan samle til huse i et omfang der gør, at man mister overblikket over mængden af detaljer og relevant information, som man rent faktisk ligger inde med. Eller, selv om man tror, at man har afsøgt alle kilder, så dukker der nye og uventede indfaldsvinkler op og uventet information bliver tilgængelig.

I virkeligheden er slægtsforskning en dynamisk proces – lige som de fleste andre ting her i livet – og følgelig er det hensigtsmæssigt at udnytte dette, dels til glæde for sig selv og dels til glæde for andre.

Som konsekvens af denne erkendelse har jeg derfor bl.a. taget initiativ til, at lave en hjemmeside som omhandler slægter fra gården Tubakken i Skæve sogn i Hjørring Amt. I gammel form og daglig tale er dette i Vendsyssel og med den nyere administrative inddeling ligger gården i Region Nordjylland.

For mig, er slægtsforskning med tiden blevet en rejse, som foregår på flere planer; men altovervejende er "Ind i" vores fælles historie og den erkendelse, som denne bidrager med.

Via hjemmesiden er det muligt at formidle de fundne resultater hen ad vejen og dermed give andre mulighed for at deltage i rejsen og bidrage til processen.

Ved at bruge de muligheder, som hjemmesiden giver, kan man samtidig rydde op i og systematisere sine informationer således, at det altid er den nyeste version der er tilgængelig.

Man har samtidig alle tiders mulighed for, at lade andre deltage i processen og deltage i det videre forløb, når blot man husker, at vi kun er kommet så langt som vi er i fællesskab.

Med udgangspunkt i dette, gør jeg hermed 1. Udgave af "Thomas Andersen i den 2den Slesvigske Krig i 1864" tilgængelig.

Jeg håber, at andre får lyst til, at være med til, at uddybe detaljerne, så der kan laves en opdateret 2den udgave, at den kan danne udgangspunkt for andre slægtsrelaterede undersøgelser og skrivelser eller, at den på anden vis kan være til inspiration.

Holstebro, 2009-07-29

Peter Sandbøl

© Peter Sandbøl
2009-07-29

5

Den første Møller i slægten

Som søn af en fattig førstebonde overtog Mads Christensen Morup Mølle i Thy mod at arge den 20 år yngre møllerenke Sidst Sørensdatter. Han blev i 1771 den første Møller i slægten, der kom til Krabbemark og Ballby.

Harvde det ikke været for møllerenke Sidst Sørensdatter og herremanden på Vestervig Kloster, var der aldrig kommet en Møller til hverken Ballby eller Krabbemark. Sidst Sørensdatter blev møllerenke, da hendes mand, mølleren på Morup Mølle, døde en kold februardag i 1771, 58 år gammel.

Møllerenes død var selvfølgelig et stort slag for den unge enke, der nu gik ubesværet hen med som en pige på bare et og to år.

Men det var ikke det eneste slag, hun fik. Samme år blev Morup Møllens ejendomme splittet op og solgt på en auktion. Morup Mølle var foruden en vandmølle en af de største første-gårde på øgten. Oprindelig havde det været en hovedgård, men kom siden ind under Tamlag Gods, der nu satte den til salg i mindre parceler.¹

Enken Sidst Sørensdatter vidste således ikke, om han var købt eller solgt.

Hun endte med at blive begge dele, takket være herremanden på Vestervig Kloster.

Solgt som medfølgende hustru
Godejer Møllstrup til Vestervig Kloster købte nemlig Morup Mølle i 1771. Han stod nu med en mølle, treed ubruende jorde, uden en farer til at drive nogle af delene. Problemet var ikke, at vandmøllen stod stille efter møllerenes død, det havde mølleren vedtaget for, og der var vand nok i Hvidbjerg Å til at holde ham beskæftiget.

For den nye var der problemer, at Morup Mølle stod uden nogen ansvarelig møller, nu da årets høst nærmede sig.

Det var der imidlertid råd for.

Godejer af Vestervig Kloster lod sin hustru indflytning, Mads Christensen, overtage både møllerenke Sidst Sørensdatter og først på Morup Mølle. Her Vestervig Kloster, museet af husemarken 1740 (Thisted Museum)

Man er vel hardbo...
- 600 års familiekronik fra Nordvestjylland

Men ikke desto mindre havde Mads Christensen ikke så store ambitioner end han havde efterhånden påerbet sin bedste adige, stadig uden familie og uden en passende gård at drive. Herremandens tilbød som at første vandmøllen i Morup var en chance, Mads Christensen ikke kunne lade passere. Mølleren havde to kræfter, en udskæringsklinge, en hækse med god kilefang og i tilgift et landbrug, der var flere gange større som faderens.

Men brosd vigtigere var Herremanden krævede ikke herbetarbejde af mølleren. I stedet skulle Mads Christensen blot erlægge et landgilde på 55 rigsdaler 2 mark, foruden et mindre antal brem og høns for at berygte dem andre hos mølleren.

Skatten til Kongen stod selvfølgelig i forhold til møllerbørgens størrelse: Hvor faderens hantker var zanset til 2 tønder og 4 skæpper, ville Mads Christensen få et mølletræ, der inklusive møllebødd var sat til 11 tønder, 4 skæpper, 1 fjerdingkar og 1 albaum.

Ende som velhavende

Til gengæld for skat og landgilde kunne Mads Christensen se frem til en fast indtægt fra fæstebønderne, der havde pligt til at bruge godsets egen mølle. Netop mølleavngen og den

Møllerne på Kappel

Lernvig Møllegaard 1879 (i.x. efter maleri af Niels Bjørn, Lernvig Museum), der allerede Niels Børnskov, den sidste Børnskov på Kappel (soludat af år nr. 54). Den første var gamle Christen Jensen Børnskov (født nr. 54), efter ham død blev gården overtaget af mølleren Christen Madsen Møller (født nr. 18) fra Thy.

For at gøre bøndernes smert for brenn for dem zebra var lakke ned og lakke op i Lernvig Møllegaard tog gode Niels Børnskov. Ni. Lem Mølle (i.k. efter bilde på i Lernvig Museum).

En mindring som maleri af Peter Vindst Sidensteds Bøder

Tog kom til at mindes mine år som brenner på Ni. Lem Møllegaard. Jeg var fæstet som brenner af gården, og der var samtidig fæstet en brenner på møllen. Her på vinteren blev han angrebet af spansk syge, så jeg måtte til at brenne møllen op, hvad der gik meget at handle, men det var også interessant at sørge sig ind i. Jeg vil her prøve at beskrive, hvordan så var indreder. Det var en stor fæstings mølle, som skulle drejes efter vinden og regnes lægges på.

En stor sandhjul med ring steden for møllen omkring den. Foruden i møllen var der plads til at indloving og udloving af korn. En mangt opvarmte med i møden og gik helt op på toppen.

Foruden havde den på en stor omkreds i en sletplande, og fæstet var anbragt i en meget stor sandhjul med strækage, hvoraf alle de forskellige kræfter m. kunne tilkøbes, når de var i brug. På første led var anbragt en stor pilleovn, hvorpå der blev lavet gryns, bløde søer og smæk, samt renseset al, hvad der blev lavet til mel.

Den var omgivet af en flæk malk skær som og alle spiser og staves fra. Den røstede med valdom fan. To store kræver fandtes også, en korn-kræver og en rindskæver. En stor malk blev brugt til at der medbringer spagat til udværet og meligen, som var foruden. Meligen var en firkantet, lang, ikke-betrækket tige, som kunne gøres lige så fin, som det man kalder. Alle tilkoblingshjul var med strækage, der var i blev gnedet med graff, så det kunne gå nogenlunde flyde. Måske så effektivt, ly måske meget for smøgen, deruden for ure kølemænd i en gang. Det blev også blev regnet. Trænen blev brugt meget om fordam.

En stor malk blev brugt til at der medbringer spagat til udværet og meligen, som var foruden. Meligen var en firkantet, lang, ikke-betrækket tige, som kunne gøres lige så fin, som det man kalder. Alle tilkoblingshjul var med strækage, der var i blev gnedet med graff, så det kunne gå nogenlunde flyde. Måske så effektivt, ly måske meget for smøgen, deruden for ure kølemænd i en gang. Det blev også blev regnet. Trænen blev brugt meget om fordam.

De to par fik tilhammen 14 børn – som alle er døde: anetavles nr. 1, og alle på nær en enkelt Ballby er døbt Møller efter den første Møller fra Morup Mølle.

Morup Mølle Kro

Morup Mølle Kro er Krabbemark og Ballby forst i slægten øgten – den første endog med mølle på.

Tilbage i Morup i Thy har den gamle vandmølle for længe krævet sit sidste korn. Mølle-dammen er røvet, men i Hvidbjerg Å smoger sig stadig dybtlig langt det gamle møllehus.

En kort periode blev Morup Mølle forvundet til nannuglørte, men efter er det kreditter, der har domineret møllen i det 20. århundrede. I dag er Morup Mølle kendt som en gedign og gammelgående kro, der trækker ryde turister på ferie og lokale thyboere til enkelst. Møllerenke Sidst Sørensdatter har ingenlunde levet forvejet.

NOTER

- 1 Morup Mølle, der ik i Bødet søgt med et tillyggende i Østern søgt, blev i 1771 splittet op ved en auktion. Mads Christensen Møllers fæstere var indført i fæsteregisteret for Tamlag og Kærstrup, men det var ukendt af Mølling til Vestervig Kloster (i.x. fæsteregisteret for Tamlag og Kærstrup 1773-1805).
- 2 "Hæret ved Vestervigkloster" i Historisk ledbog for Thisted Amt 1905, s. 310. Johan Heidekrantz (red.): "Hæret for danske Landhøvdinger", København 1923-26. Alfred Rasmussen: "Vestervig godsejer og dets bønders", Hærets ledbog 1962, s. 17. Steg fæstereg: "Hæret til jorden", København 1925, s. 128.
- 3 Peter Raarup: "Høstet", København 1939 og 1951. Arnes, s. 86 ff. Horn, s. 184.
- 4 Knud Agard: "Thisted, økonomisk og topografisk Beskrivelse over Thy", Viborg 1802. Historisk ledbog for Thisted Amt 1929.
- 5 La. CHR. Tamlag Gods 12. Skatteprotokoll 1772-1826. Blad 4. Fol. 130a ff.
- 6 Se under Ni. Vindst, afsluttes af alle som fæstet af Alfred W. Jørgensen, Jelling.
- 7 Skatteprotokoll Skattebogen, 15. leddag.

God Fornøjelse

